Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (šesto vijeće)

16. listopada 2024.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja poduzete s obzirom na stanje u Iranu – Zamrzavanje financijskih sredstava – Popis osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuje zamrzavanje financijskih sredstava i ekonomskih izvora – Uvrštenje tužiteljeva naziva na popis – Obveza obrazlaganja – Prava obrane – Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu – Proporcionalnost – Zlouporaba ovlasti”

U predmetu T-201/23,

Communications Regulatory Authority (CRA), sa sjedištem u Teheranu (Iran), koji zastupaju T. Clay, T. Zahedi Vafa i K. Mehtiyeva, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju D. Laurent, P. Mahnič i S. Lejeune, u svojstvu agenata,

tuženika,

OPĆI SUD (šesto vijeće),

u sastavu: M. J. Costeira, predsjednica, M. Kancheva (izvjestiteljica) i U. Öberg, suci,

tajnik: V. Di Bucci,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir to da stranke nisu podnijele zahtjev za zakazivanje rasprave u roku od tri tjedna od kada su obaviještene o zatvaranju pisanog dijela postupka i odlučivši, u skladu s člankom 106. stavkom 3. Poslovnika Općeg suda, odluku donijeti bez provođenja usmenog dijela postupka,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: francuski

Presudu

1 Svojom tužbom na temelju članka 263. UFEU-a tužitelj, Communications Regulatory Authority (CRA), zahtijeva poništenje Provedbene uredbe Vijeća (EU) 2023/152 od 23. siječnja 2023. o provedbi Uredbe (EU) br. 359/2011 o mjerama ograničavanja protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Iranu (SL 2023., L 20I, str. 1., u daljnjem tekstu: pobijana uredba) u dijelu u kojem se taj akt odnosi na njega.

Okolnosti spora

2 Tužitelj je vladina institucija pod nadležnošću iranskog Ministarstva komunikacija i informacijskih tehnologija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo komunikacija), koja je uređena i ustrojena zakonom o zadaćama i ovlastima navedenog ministarstva te svojim statutom. U skladu s tim statutom, tužitelj osobito ostvaruje ciljeve koje je odredilo Ministarstvo komunikacija u sektoru radiokomunikacija te provodi vladine, izvršne i nadzorne zadaće i ovlasti navedenog ministarstva. Glavna je tužiteljeva djelatnost regulacija frekvencijskog spektra u Iranu, upravljanje tim spektrom i nadzor nad njime. Tužitelj je konkretnije zadužen za izdavanje dozvola za obavljanje telekomunikacijskih usluga i za praćenje učinkovitosti njihovih nositelja. Tužitelj također ima normativnu ulogu koja se očituje u tome da nadležnim tijelima predlaže nacionalne standarde u pogledu komunikacija te upute i propise o međusobnom povezivanju telekomunikacijskih i računalnih mreža povezane sa sigurnošću veza. Tužitelj obavlja i zadaće zaštite prava korisnika telekomunikacijskih usluga i predstavljanja Islamske Republike Irana u regionalnim i međunarodnim udruženjima u sektoru komunikacija.

3 Vijeće Europske unije donijelo je 21. ožujka 2011. zaključke u kojima je navedeno da Europska unija izražava duboku zabrinutost zbog kontinuiranog pogoršavanja stanja ljudskih prava u Iranu. Vijeće je skrenulo pozornost na sustavnu represiju koja se provodila nad iranskim građanima, koji su progonjeni i uhićivani jer su ostvarivali svoje legitimno pravo na slobodu izražavanja i mirnog okupljanja. Osim toga, Vijeće je u tim zaključcima potvrdilo Unijinu namjeru da se bori protiv povreda ljudskih prava u Iranu, među ostalim žurnim donošenjem mjera ograničavanja protiv osoba koje teško povređuju ta prava.

4 Vijeće je 12. travnja 2011. donijelo Odluku 2011/235/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv određenih osoba i subjekata s obzirom na stanje u Iranu (SL 2011., L 100, str. 51.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 8., str. 288.), kojom se utvrđuje niz mjera ograničavanja protiv osoba koje su naložile ili provodile teške povrede ljudskih prava u Iranu i onih koje su u to bile uključene.

5 Odluka 2011/235 provedena je Uredbom Vijeća (EU) br. 359/2011 od 12. travnja 2011. o mjerama ograničavanja protiv određenih osoba, subjekata i tijela s obzirom na stanje u Iranu (SL 2011., L 100, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 11., svezak 30., str. 241.), koja je donesena na temelju članka 215. stavka 2. UFEU-a.

6 U članku 2. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 359/2011 određuje se:

„1. Zamrzavaju se sva sredstva i ekonomski izvori koji pripadaju, koji su u vlasništvu, koje posjeduju ili nadziru fizičke ili pravne osobe, subjekti ili tijela navedena u Prilogu I.

2. Fizičkim ili pravnim osobama, subjektima ili tijelima koja su navedena u Prilogu I. zabranjeno je izravno ili neizravno stavljati na raspolaganje ili za njihovu korist bilo koja sredstva ili ekonomske izvore.”

7 U skladu s člankom 3. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 359/2011, osobe za koje je Vijeće utvrdilo da su odgovorne za teško kršenje ljudskih prava u Iranu te osobe, subjekti i tijela povezani s njima uvrštavaju se na popis u Prilogu I. U tom se popisu navode razlozi uvrštenja.

8 U članku 12. stavcima 1., 2. i 3. Uredbe br. 359/2011 određuje se:

„1. Ako Vijeće odluči podvrgnuti fizičku ili pravnu osobu, subjekt ili tijelo mjerama iz članka 2. stavka 1., ono na odgovarajući način mijenja Prilog I.

2. Vijeće dostavlja svoju odluku, uključujući razloge za uvrštenje na popis, fizičkoj ili pravnoj osobi, subjektu ili tijelu […] te time toj osobi, subjektu ili tijelu pruža priliku za dostavu očitovanja.

3. Ako su dostavljena očitovanja ili ako su predočeni bitni novi dokazi, Vijeće preispituje svoju odluku i na odgovarajući način obavješćuje osobu, subjekt ili tijelo.”

9 Mahsa Amini, 22-godišnja Iranka, 16. rujna 2022. preminula je u bolnici nakon što ju je uhitila iranska policija za ćudoređe. Nakon njezine smrti uslijedili su masovni prosvjedi, koje su iranska tijela ugušila.

10 Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku dao je 25. rujna 2022. izjavu u ime Unije u kojoj je izrazio žaljenje zbog raširene i nerazmjerne primjene sile iranskih sigurnosnih snaga protiv nenasilnih prosvjednika. U izjavi je naveo i da osobe koje su odgovorne za smrt Mahse Amini moraju odgovarati za svoja djela te je pozvao iranska tijela da provedu transparentne i vjerodostojne istrage kako bi se razjasnio broj smrtnih slučajeva i uhićenja, da puste na slobodu sve nenasilne prosvjednike i da osiguraju pravično suđenje svim zatvorenim osobama. Usto, u njoj je naglasio da se odlukom Irana da se strogo ograniči pristup internetu i blokiraju platforme za trenutačnu razmjenu poruka naočigled krši sloboda izražavanja. Naposljetku, u njoj je naveo da će Unija razmotriti sve mogućnosti koje su joj na raspolaganju kako bi se riješilo pitanje ubojstva Mahse Amini i načina na koji su iranske sigurnosne snage odgovorile na prosvjede koji su uslijedili.

11 Vijeće je 23. siječnja 2023. donijelo Provedbenu odluku (ZVSP) 2023/153 o provedbi Odluke 2011/235 (SL 2023., L 20 I, str. 23.). Uvodna izjava 2. Provedbene odluke 2023/153 odnosila se na izjavu Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove kako je navedena u točki 10. ove presude. U uvodnoj izjavi 3. te iste odluke pojašnjeno je da bi, „[u] tom kontekstu i u skladu s predanošću Unije rješavanju svih pitanja koja izazivaju zabrinutost u vezi s Iranom, uključujući stanje ljudskih prava, 18 osoba i 19 subjekata trebalo […] uvrstiti na popis osoba i subjekata koji podliježu mjerama ograničavanja naveden u Prilogu Odluci 2011/235/ZVSP”. U članku 1. Provedbene odluke 2023/153 bilo je propisano da se Prilog Odluci 2011/235 mijenja u skladu s njezinim vlastitim prilogom.

12 Na popis subjekata u Prilogu Provedbenoj odluci 2023/153 pod brojem 15 uvršteni su, među ostalim, naziv tužitelja te razlozi njegova uvrštenja, kako slijedi:

„Regulatorno tijelo za komunikaciju (CRA) pod nadležnosti je iranskog ministarstva informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT). CRA izvršava zahtjeve iranske vlade za filtriranjem internetskog sadržaja putem špijunskog softvera naziva SIAM.

Tijekom prosvjeda iz 2022. CRA je upotrebljavao svoju mogućnost kontrole pristupa internetu i mobilnih telefona kako bi pratio prosvjednike i stvorio detaljan prikaz aktivnosti disidenata i prosvjednika, koji je zatim pružio vlastima za njihovu upotrebu. CRA je stoga odgovoran za potporu represiji nad mirnim prosvjednicima, novinarima, borcima za ljudska prava, studentima i drugim osobama koje zagovaraju svoja legitimna prava.

CRA je stoga odgovoran za teška kršenja ljudskih prava u Iranu.”

13 Vijeće je istog dana na temelju članka 12. stavka 1. Uredbe br. 359/2011 donijelo pobijanu uredbu. Tekst uvodnih izjava 2. i 3. pobijane uredbe istovjetan je tekstu uvodnih izjava 2. i 3. Provedbene odluke 2023/153, osim što se umjesto Priloga Odluci 2011/235 navodi Prilog I. Uredbi br. 359/2011. Člankom 1. pobijane uredbe bilo je propisano da se Prilog I. Uredbi br. 359/2011 mijenja u skladu s njezinim vlastitim prilogom.

14 Na popis subjekata u Prilogu pobijanoj uredbi pod brojem 15 uvršteni su, među ostalim, naziv tužitelja te razlozi tog uvrštenja na isti način na koji je to navedeno u točki 12. ove presude.

15 Vijeće je 24. siječnja 2023. objavilo u *Službenom listu Europske unije* Obavijest osobama, subjektima i tijelima na koje se primjenjuju mjere predviđene u Odluci 2011/235, kako se provodi Provedbenom odlukom 2023/153, i u Uredbi br. 359/2011, kako se provodi pobijanom uredbom (SL 2023., C 25, str. 8.).

16 U toj se obavijesti pojašnjavalo, među ostalim, da je Vijeće odlučilo da bi osobe i subjekti o kojima je riječ trebali biti uvršteni na popis osoba i subjekata na koje se primjenjuju mjere ograničavanja predviđene Odlukom 2011/235 i Uredbom br. 359/2011 te da mu navedene osobe i subjekti mogu podnijeti zahtjev, zajedno s popratnom dokumentacijom, za ponovno razmatranje odluke o njihovu uvrštenju na prethodno navedene popise. Svi takvi zahtjevi morali su se poslati do 15. veljače 2023. na adresu navedenu u toj obavijesti.

Zahtjevi stranaka

17 Tužitelj od Općeg suda zahtijeva da poništi pobijanu uredbu u dijelu u kojem se njome njegov naziv uvrštava u Prilog I. Uredbi br. 359/2011.

18 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:

– odbije tužbu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

19 U prilog svojoj tužbi tužitelj ističe četiri tužbena razloga. Prvi se u bitnome temelji na zlouporabi ovlasti, drugi na povredi obveze obrazlaganja i prava na djelotvornu sudsku zaštitu, treći se u bitnome temelji na materijalnoj netočnosti činjenica, a četvrti na povredi načela proporcionalnosti.

20 Analiza tih tužbenih razloga pokazuje da na prvom mjestu valja ispitati drugi tužbeni razlog, koji se odnosi na povredu obveze obrazlaganja i povredu prava na djelotvornu sudsku zaštitu, na drugom mjestu treći tužbeni razlog, koji se odnosi na očitu pogrešku u ocjeni činjenica, na trećem mjestu četvrti tužbeni razlog, koji se odnosi na povredu načela proporcionalnosti, te zatim, na četvrtom mjestu, prvi tužbeni razlog, koji se odnosi na zlouporabu ovlasti.

Drugi tužbeni razlog, koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja i povredi prava na djelotvornu sudsku zaštitu

21 Kao prvo, tužitelj tvrdi da Vijeće, s obzirom na to da u trenutku donošenja pobijane uredbe ili neposredno nakon tog donošenja nije dostavilo informacije ili dokaze na kojima se temelje razlozi za uvrštenje njegova naziva na popis u Prilogu I. Uredbi br. 359/2011, nije ispunilo svoju obvezu da dokaže osnovanost navedenih razloga te je stoga povrijedilo obvezu obrazlaganja.

22 Kao drugo, tužitelj tvrdi da je obrazloženje pobijane uredbe, u dijelu u kojem se odnosi na njega, stereotipno obrazloženje koje se sastoji od triju kratkih odlomaka od petnaest redaka koja sažimaju pretpostavke koje Vijeće temelji na njegovoj javnoj prirodi. Takvo obrazloženje nije u skladu sa sudskom praksom prema kojoj obrazloženje akta mora omogućiti, s jedne strane, osobi na koju se odnosi sporni akt da osporava njegovu valjanost pred sudom potpuno upoznata s činjenicama koje joj se stavljaju na teret, a s druge strane, sudu da provede sudski nadzor nad osporavanim aktom. Prema tužiteljevu mišljenju, zahtjev za obrazlaganje ne može biti blaži zbog političkog konteksta u kojem je mjera donesena, tim više što kontekstualizacija ne može omogućiti tužitelju da shvati doseg mjera ograničavanja koje su donesene u odnosu na njega i, u vezi s time, sudu da provede nadzor nad predmetnom mjerom. Vijeće stoga ne može povrijediti svoju obvezu obrazlaganja i opravdavati se razlozima koji se odnose na interese sigurnosti i vanjske politike.

23 Kao treće, tužitelj u replici osporava, na temelju članaka 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja), dopuštenost dokumenta koji je Vijeće podnijelo Općem sudu kao dokaz u prilog razlozima kojima opravdava uvrštenje tužiteljeva naziva u Prilog I. Uredbi br. 359/2011. Također osporava relevantnost i dokaznu snagu informacija iz navedenog dokumenta.

24 Vijeće osporava tužiteljeve argumente.

25 Valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, obveza obrazlaganja akta koji negativno utječe, a koja proizlazi iz načela poštovanja prava obrane, ima za cilj, s jedne strane, zainteresiranoj osobi pružiti dovoljno podataka da ona utvrdi je li akt osnovan ili sadržava li eventualno nedostatke zbog kojih se može osporavati njegova valjanost pred sudom Unije i, s druge strane, omogućiti tom sudu da provede nadzor zakonitosti tog akta (vidjeti presudu od 15. studenoga 2012., Vijeće/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, t. 49. i navedenu sudsku praksu).

26 Valja također podsjetiti na to da obrazloženje koje zahtijevaju članak 296. UFEU-a i članak 41. stavak 2. točka (c) Povelje treba biti prilagođeno prirodi predmetnog akta i kontekstu u kojem je taj akt donesen. Zahtjev za obrazlaganje mora se ocijeniti s obzirom na okolnosti predmetnog slučaja, osobito sadržaj akta, prirodu navedenih razloga i interes koji adresati mjere ili druge osobe na koje se akt izravno i osobno odnosi mogu imati za dobivanje objašnjenja. Nije nužno da obrazloženje sadržava sve relevantne činjenične i pravne elemente, i to stoga što se dostatnost obrazloženja mora procjenjivati ne samo u odnosu na njegov tekst nego i u odnosu na njegov kontekst te skup pravnih pravila koja uređuju predmetnu materiju (vidjeti presudu od 17. rujna 2020., Rosneft i dr./Vijeće, C-732/18 P, neobjavljenu, EU:C:2020:727, t. 77. i navedenu sudsku praksu i presudu od 27. srpnja 2022., RT France/Vijeće, T-125/22, EU:T:2022:483, t. 103.).

27 Stoga, s jedne strane, akt koji negativno utječe na neku osobu dovoljno je obrazložen ako je donesen u kontekstu poznatom toj osobi, a koji joj omogućuje da razumije doseg mjere koja se na nju odnosi (vidjeti presudu od 17. rujna 2020., Rosneft i dr./Vijeće, C-732/18 P, neobjavljenu, EU:C:2020:727, t. 78. i navedenu sudsku praksu). S druge strane, stupanj preciznosti obrazloženja akta mora biti proporcionalan materijalnim mogućnostima, tehničkim uvjetima i roku u kojem akt treba donijeti (vidjeti presudu od 27. srpnja 2022., RT France/Vijeće, T-125/22, EU:T:2022:483, t. 104. i navedenu sudsku praksu).

28 Usto, u sudskoj je praksi pojašnjeno da obrazloženje akta Vijeća kojim se primjenjuje mjera ograničavanja treba navesti ne samo pravnu osnovu te mjere nego i specifične i konkretne razloge zbog kojih Vijeće u izvršavanju svoje ovlasti diskrecijske ocjene smatra da na pojedinca treba primijeniti takvu mjeru (vidjeti presudu od 27. srpnja 2022., RT France/Vijeće, T-125/22, EU:T:2022:483, t. 105. i navedenu sudsku praksu).

29 Naposljetku, valja podsjetiti na to da je obveza obrazlaganja akta bitan postupovni zahtjev koji treba razlikovati od pitanja osnovanosti razlogâ, koje se odnosi na materijalnu zakonitost spornog akta. Naime, obrazloženje akta sastoji se od formalnog navođenja razloga na kojima se taj akt temelji. Ako su ti razlozi pogrešni, to utječe na materijalnu zakonitost navedenog akta, ali ne i na njegovo obrazloženje, koje može biti zadovoljavajuće čak i kad navodi pogrešne razloge (vidjeti u tom smislu presudu od 13. rujna 2013., Makhlouf/Vijeće, T-383/11, EU:T:2013:431, t. 73. i 74. i navedenu sudsku praksu).

30 U ovom slučaju, kad je riječ o kontekstu u kojem je tužiteljev naziv uvršten u Prilog I. Uredbi br. 359/2011, valja istaknuti da se, kao što to pravilno ističe Vijeće, u uvodnoj izjavi 2. pobijane uredbe upućivalo na izjavu Visokog predstavnika Unije od 25. rujna 2022. u ime Unije, na čiji se sadržaj podsjeća u točki 10. ove presude.

31 Usto, kao što je to navedeno u točki 11. ove presude, u uvodnoj izjavi 3. pobijane uredbe pojašnjava se da je uvrštavanje 19 subjekata, među kojima je i tužitelj, na popis fizičkih i pravnih osoba, subjekata i tijela na koje se primjenjuju mjere ograničavanja naveden u Prilogu I. Uredbi br. 359/2011 osobito potaknuo upravo kontekst naveden u točki 10. ove presude i predanost Unije rješavanju svih pitanja koja izazivaju zabrinutost u vezi s Iranom, uključujući stanje ljudskih prava.

32 Konkretno, razlozi zbog kojih je tužiteljev naziv uvršten u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 izneseni su u Prilogu pobijanoj uredbi kako se navode u točki 12. ove presude.

33 Treba utvrditi da takvo obrazloženje, u vezi s kontekstualnim elementima navedenima u uvodnim izjavama 2. i 3. pobijane uredbe, dovoljno specifično i konkretno iznosi razloge zbog kojih je Vijeće u izvršavanju svoje ovlasti diskrecijske ocjene smatralo da na tužitelja treba primijeniti mjeru ograničavanja.

34 Naime, iz obrazloženja pobijane uredbe proizlazi da se tužitelja smatralo odgovornim za teške povrede ljudskih prava u Iranu zbog toga što je izvršavao zahtjeve iranske vlade za filtriranje internetskog sadržaja pomoću špijunskog softvera naziva SIAM te je, konkretno, tijekom prosvjeda 2022. koji su uslijedili nakon smrti Mahse Amini, upotrebljavao svoju mogućnost kontrole pristupa internetu i mobilnih telefona kako bi pratio prosvjednike i stvorio detaljan prikaz aktivnosti disidenata i prosvjednika, koji je pružio vlastima za njihovu upotrebu, čime je podupirao njihovu represiju nad prosvjednicima koji su zagovarali svoja legitimna prava.

35 Osim toga, valja odbiti tužiteljev argument prema kojem je Vijeće povrijedilo obvezu obrazlaganja jer mu u trenutku donošenja pobijane uredbe ili neposredno nakon tog donošenja nije dostavilo dokaze na kojima se temelje razlozi kojima je ono opravdavalo tužiteljevo uvrštenje u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 te stoga nije dokazalo osnovanost navedenih razloga.

36 Naime, s jedne strane, ako tužitelj tom argumentacijom želi ustvrditi da Vijeće nije pružilo dokaz osnovanosti razloga kojima u pobijanoj uredbi opravdava njegovo uvrštenje u Prilog I. Uredbi br. 359/2011, valja istaknuti da, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 29. ove presude, to pitanje treba razlikovati od pitanja obrazloženja pobijane uredbe, koje se odnosi na formalnu zakonitost navedene uredbe.

37 S druge strane, ako tužitelj tom istom argumentacijom želi ustvrditi da je Vijeće povrijedilo njegova prava obrane jer mu je bilo obvezno po službenoj dužnosti omogućiti uvid u elemente svojeg spisa, valja istaknuti da je o pobijanoj uredbi tužitelj obaviješten obaviješću objavljenom u Službenom listu 24. siječnja 2023., u kojoj su osobe i subjekti o kojima je riječ pozvani da Vijeću do 15. veljače 2023. podnesu zahtjev za ponovno razmatranje odluke te da tužitelj nije podnio takav zahtjev niti je od Vijeća zatražio uvid u njegov spis izvan ovog postupka.

38 Valja pak podsjetiti na to da, kad je riječ o prvom uvrštenju na popis osoba i subjekata na koje se primjenjuju mjere ograničavanja, kada su priopćene informacije koje su dovoljno precizne i omogućuju zainteresiranom subjektu da učinkovito izloži svoje stajalište o elementima koje mu Vijeće stavlja na teret, načelo poštovanja prava obrane ne podrazumijeva da je ta institucija obvezna samoinicijativno omogućiti pristup dokumentima iz svojeg spisa. Vijeće je obvezno omogućiti pristup svim administrativnim dokumentima koji nisu povjerljivi, a koji se odnose na predmetnu mjeru, samo na zahtjev zainteresirane strane. Zahtijevati da se elementi spisa samoinicijativno priopćavaju doista bi bilo pretjerano, s obzirom na to da u trenutku donošenja mjere zamrzavanja financijskih sredstava nije sigurno namjerava li subjekt o kojem je riječ uvidom u spis provjeriti činjenične elemente na kojima se temelje optužbe koje Vijeće iznosi protiv njega (presude od 14. listopada 2009., Bank Melli Iran/Vijeće, T-390/08, EU:T:2009:401, t. 97. i od 16. rujna 2013., Bank Kargoshaei i dr./Vijeće, T-8/11, neobjavljena, EU:T:2013:470, t. 68.).

39 U ovom slučaju, iz prethodno navedenog proizlazi da je obrazloženje pobijane uredbe tužitelju pružilo informacije koje su dovoljno precizne da bi na temelju njih mogao iznijeti svoje stajalište o elementima koje mu Vijeće stavlja na teret. Stoga potonja institucija nije bila obvezna priopćiti tužitelju po službenoj dužnosti elemente iz svojeg spisa.

40 Treba naglasiti i da se tužiteljevi argumenti u pogledu dopuštenosti dokumenta podnesenog u Prilogu B.11 i dokazne vrijednosti informacija koje on sadržava odnose na osnovanost razloga kojima se opravdava uvrštenje njegova naziva u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 te stoga nisu relevantni kao potpora tužbenom razlogu koji se temelji na povredi obveze obrazlaganja. Ti će se argumenti zato ispitati zajedno sa sličnim argumentima koje je tužitelj iznio u okviru trećeg tužbenog razloga, koji se temelji na očitoj pogrešci u ocjeni.

41 Slijedom navedenog, drugi tužbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Treći tužbeni razlog, koji se temelji na materijalnoj netočnosti činjenica

42 Tužitelj tvrdi da pobijana uredba, u dijelu u kojem se odnosi na njega, sadržava „očitu pogrešku u ocjeni činjenica” jer, s jedne strane, on nema pravnu sposobnost za obavljanje radnji koje mu Vijeće stavlja na teret te, s druge strane, nema ni tehničke mogućnosti za ulaženje u trag aktivnostima prosvjednikâ ili stvaranje njihova „detaljnog prikaza”.

43 Tako tužitelj kao prvo tvrdi da mu njegov statut ne dopušta provođenje masovnog nadzora nad stanovništvom, a još manje „praćenje” prosvjednikâ. U skladu s njegovim statutom, tužitelj obavlja ulogu regulatora, moderatora ili pak predstavnika Irana. Usto, tužitelj naglašava da, čak i da želi provesti filtriranje, to ne bi mogao učiniti jer je takva praksa ograničena na temelju zakona. Tako je, suprotno onomu što tvrdi Vijeće, prikupljanje podataka u Iranu uređeno brojnim pravnim tekstovima, osobito člankom 25. Ustava, člankom 582. iranskog Kaznenog zakonika, koji je dopunjen „Zakonom o kibernetičkim kaznenim djelima” od 26. svibnja 2009., te člancima 104. i 150. iranskog Zakonika o kaznenom postupku. Taj je normativni okvir u skladu s Rezolucijom Vijeća od 17. siječnja 1995. o zakonitom presretanju telekomunikacija (SL 1996., C 329, str. 1.). Usto, iz dvaju izvješća jednog telekomunikacijskog društva proizlazi da, suprotno onomu što tvrdi Vijeće, tužiteljevi zahtjevi ostaju u okvirima uobičajenih zahtjeva u pogledu zakonitog presretanja.

44 Osim toga, tužitelj tvrdi da masovni nadzor valja razlikovati od pojedinačnog nadzora nad osobama. Prema tužiteljevu mišljenju, masovni nadzor može biti nužan u bilo kojem društvu kako bi se očuvao mir i javni poredak, među ostalim praćenjem protoka osoba i masa koje se okupljaju. To bi omogućilo da se na javnim prosvjedima spriječe svi nemiri povezani s masama. Svaka suverena država prema njegovu mišljenju ima tu nadzornu ovlast te se ne može smatrati da izvršavanje te ovlasti dovodi do pojedinačnih povreda ljudskih prava. Ta je nadzorna ovlast ovlast tijela javne vlasti koju priznaje, među ostalim, Europski sud za ljudska prava.

45 Kao drugo, prema tužiteljevim tvrdnjama, softver kojim se koristi, pod nazivom „SIAM” ili, na perzijskome, „Samaneh yekparche Estehlamate Mokhaberati”, ne sadržava funkcije koje bi omogućivale masovan ili pojedinačan nadzor nad prosvjednicima na iranskom državnom području.

46 Tužitelj tvrdi da je softver SIAM spona aplikacijskog programskog sučelja (API), odnosno sustav koji ima ulogu poveznice i koji klijentu koji nije dio subjekta omogućuje da se koristi privatnim API-jima i njihovim uslugama. U Iranu taj softver upotrebljavaju Crveni križ, hitna medicinska služba, vatrogasne službe i organizacije povezane s prometnicama i upravljanjem krizama. Tako se, prema tužiteljevim tvrdnjama, softverom SIAM koriste pozivni centri, osobito kada im se obraćaju hitne službe. Pozivni centri koriste se tim softverom kako bi se povezali s mobilnim operatorima koji potom pružaju samo približnu lokaciju osobe koja se nalazi u situaciji ugroženosti.

47 Osim toga, tužitelj naglašava da informacije o korisnicima komunikacijskih usluga ne može izravno priopćavati policijskim i pravosudnim tijelima jer tim informacijama raspolažu operatori koji imaju dozvolu za upravljanje mrežom.

48 Tužitelj naposljetku osporava argumente koje je Vijeće iznijelo u odgovoru na tužbu, a koji se odnose na navodne „funkcionalne sastavnice" iranskog sustava za presretanje.

49 Tako tužitelj tvrdi da Vijeće pogrešno tumači funkcije softvera SIAM „Force2GNumber", „LocationCustomerList", „GetCDR", „GetIPDR" i „ApplySusplp", na koje upućuje u odgovoru na tužbu. Tužitelj objašnjava da opis tih funkcija koji je iznijelo Vijeće, temeljen samo na članku internetskih istraživačkih novina *The Intercept*, ne odgovara stvarnosti. Tužitelj tvrdi da je riječ o standardnim i uobičajenim naredbama koje su na raspolaganju regulatornom tijelu za telekomunikacije neke države i da sve države članice Unije raspolažu sličnim alatima. Isto vrijedi i za sustave „Legal Intercept" (LI), „Control Illegal Devices" (CID), „SHAHKAR" i „SHAMSA".

50 Usto, tužitelj u replici osporava dopuštenost članka naslovljenog „Hacked documents: How Iran track and control protesters phones", koji je 28. listopada 2022. objavio *The Intercept*, a koji je Vijeće podnijelo u Prilogu B.11 (u daljnjem tekstu: članak *The Intercepta*). Prema tužiteljevim tvrdnjama, činjenice navedene u tom članku temelje se na nizu internih dokumenata iranskog mobilnog operatora koji nisu bili priloženi u postupku pred Općim sudom, a Vijeće samo tvrdi da su autori tog članka imali uvid u dokumente koje im je dostavila „osoba [koja tvrdi da] je hakirala sustav iranskog mobilnog operatora". Stoga je taj članak, koji čini glavni dokument u spisu Vijeća, samo dokaz po čuvenju. Međutim, u skladu sa sudskom praksom Suda koja se odnosi na članke 47. i 48. Povelje te sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava koja se odnosi na članak 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950., iskazi koje su dali svjedoci koji su potom bili odsutni s rasprave i koje protivna strana ne može ispitati načelno su zabranjeni, osim ako optužba u dovoljnoj mjeri dokaže potrebu za korištenjem njihovih iskaza i ako su optuženiku pružena druga postupovna jamstva te postoje drugi dokazi protiv njega. Sud je također, u presudi od 8. prosinca 2022., HYA i dr. (Nemogućnost ispitivanja svjedokâ optužbe) (C-348/21, EU:C:2022:965), presudio da u slučaju nemogućnosti ispitivanja svjedoka optužbe dokaznu snagu njihovih iskaza treba relativizirati čak i ako su takvi iskazi dopušteni.

51 Iz toga slijedi da je Vijeće, time što je pobijanu uredbu temeljilo na navodnim tvrdnjama nepoznate osobe, povrijedilo članke 47. i 48. Povelje, zbog čega se nalaže da taj dokazni prijedlog bude odbačen kao nedopušten.

52 Tužitelj u replici također tvrdi da na temelju načela kontradiktornosti sud može uzeti u obzir samo postupovne akte i dokumente s kojima su se stranke mogle upoznati i o kojima su se mogle očitovati. Vijeće je pak sâmo priznalo da iranski mobilni operator naveden u članku *The Intercepta* nije odgovorio na upit novinarâ za komentar.

53 Vijeće osporava tužiteljevu argumentaciju.

54 Valja istaknuti da u okviru trećeg tužbenog razloga tužitelj osporava osnovanost razloga kojima se opravdava njegovo uvrštenje u Prilog I. Uredbi br. 359/2011. Naime, tvrdi da nema ni pravnu sposobnost ni tehničke mogućnosti za obavljanje radnji koje mu se stavljaju na teret.

55 Međutim, također valja istaknuti da, kao što to proizlazi iz točke 23. ove presude, tužitelj u okviru drugog tužbenog razloga prigovara Vijeću da je povrijedilo članke 47. i 48. Povelje, i da je prebacilo teret dokazivanja, time što je svoju ocjenu temeljilo na članku *The Intercepta*, jer - s obzirom na to da dokumenti navedeni u toj publikaciji nisu uloženi u spis ovog postupka - činjenice i izjave koje se u njoj iznose čine samo navode u odnosu na koje tužitelj ne može ostvariti svoja prava obrane. Tužitelj u replici tvrdi i da neulaganje dokaza u spis u okviru ovog postupka dovodi u pitanje poštovanje načela kontradiktornosti iz članka 85. stavka 1. Poslovnika Općeg suda. Tužitelj usto naglašava da takva publikacija nema dokaznu vrijednost.

56 Prije nego što se ispitaju tužiteljevi argumenti koji se odnose na dokaznu vrijednost članka *The Intercepta*, te zatim argumenti koji se odnose na „očitu pogrešku u ocjeni činjenica”, valja ispitati one argumente koji se temelje na povredi članaka 47. i 48. Povelje te na povredi načela kontradiktornosti.

Povreda članaka 47. i 48. Povelje i načela kontradiktornosti

57 Najprije valja odbiti tužiteljev argument prema kojem članak *The Intercepta* koji je Vijeće podnijelo u Prilogu odgovoru na tužbu B.11 treba odbaciti kao nedopušten jer on, u biti, ne može iznijeti svoju obranu u odnosu na puke navode, što dovodi u pitanje njegova prava obrane pred Općim sudom.

58 Važno je istaknuti da pitanje dopuštenosti dokaznih prijedloga stavljenih pred Opći sud, koje je uređeno člankom 85. Poslovnika, treba razlikovati od pitanja ocjene dokaza koju provodi sud Unije.

59 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da, prema sudskoj praksi Suda, kada provode nadzor mjera ograničavanja, sudovi Unije moraju osigurati načelno cjelovit nadzor zakonitosti svih akata Unije u pogledu temeljnih prava koja čine dio pravnog poretka Unije (vidjeti u tom smislu presude od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 97.; od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 58. i od 28. ožujka 2017., Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, t. 106.).

60 Među tim su temeljnim pravima i poštovanje prava obrane i pravo na djelotvornu sudsku zaštitu (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 59. i navedenu sudsku praksu i presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, t. 66.).

61 Djelotvornost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje zahtijeva da se sud Unije, u okviru nadzora zakonitosti razloga na kojima je utemeljena odluka o uvrštenju ili zadržavanju imena osobe ili subjekta na popisu osoba i subjekata na koje se primjenjuju mjere ograničavanja, uvjeri da se ta odluka, koja tu osobu ili taj subjekt osobno pogađa, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju koje podupire navedenu odluku, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego kako bi obuhvatio pitanje jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih za koji se smatra da je sam po sebi dovoljan da bi se na njemu temeljila ta odluka, dokazani (vidjeti u tom smislu presude od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 119.; od 18. lipnja 2015., Ipatau/Vijeće, C-535/14 P, EU:C:2015:407, t. 42. i od 18. veljače 2016., Vijeće/Bank Mellat, C-176/13 P, EU:C:2016:96, t. 109.).

62 U tom je kontekstu, naime, na nadležnom tijelu Unije da u slučaju osporavanja dokaže osnovanost razloga iznesenih protiv osobe ili subjekta o kojima je riječ, a ne na njima samima da pruže negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga (vidjeti u tom smislu presudu od 18. srpnja 2013., Komisija i dr./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P i C-595/10 P, EU:C:2013:518, t. 121.).

63 Međutim, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, iz toga ne slijedi da bi činjenica da Vijeće navodno ne može pružiti dokaz osnovanosti razloga kojima opravdava uvrštenje tužitelja u Prilog I. Uredbi br. 359/2011, pod pretpostavkom da se dokaže, dovela u pitanje tužiteljeva prava obrane.

64 Naime, kao što to proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 61. ove presude, upravo suprotno, jer očuvanje djelotvornosti članka 47. Povelje iziskuje da sud Unije, u okviru nadzora zakonitosti mjera ograničavanja, mora provjeriti osnovanost razloga na kojima se temelje te mjere i, stoga, dokaznu vrijednost dokumenata koje je u ovom slučaju podnijelo Vijeće.

65 Nadalje, razmatranja iz presude od 8. prosinca 2022., HYA i dr. (Nemogućnost ispitivanja svjedokâ optužbe) (C-348/21, EU:C:2022:965), u kojoj se od Suda tražilo tumačenje članka 6. stavka 1. i članka 8. stavka 1. Direktive (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku (SL 2016., L 65, str. 1.) te članka 47. drugog stavka Povelje na koja se tužitelj poziva valja odbiti kao nerelevantna u ovom slučaju.

66 Valja podsjetiti na to da je načelo pretpostavke nedužnosti, navedeno u članku 6. stavku 2. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i članku 48. stavku 1. Povelje, temeljno pravo kojim se pojedincima ili subjektima kojima upravljaju pojedinci dodjeljuju prava čije poštovanje jamči sud Unije (vidjeti presudu od 18. svibnja 2017., Makhlouf/Vijeće, T-410/16, neobjavljenu, EU:T:2017:349, t. 122. i navedenu sudsku praksu).

67 Načelo pretpostavke nedužnosti, koje zahtijeva da se svaka osoba optužena za kazneno djelo smatra nedužnom sve dok joj se ne dokaže krivnja u skladu sa zakonom, ne protivi se donošenju zaštitnih mjera zamrzavanja financijskih sredstava s obzirom na to da njihov cilj nije pokretanje kaznenog postupka protiv dotične osobe ili subjekta. Međutim, takve mjere, s obzirom na njihovu ozbiljnost, moraju biti predviđene zakonom, mora ih donijeti nadležno tijelo i moraju biti vremenski ograničene. Iz točke 13. ove presude proizlazi da su prva dva od tih kriterija ispunjena. Usto, kad je riječ o vremenskoj ograničenosti, valja utvrditi da se, u skladu s člankom 12. stavcima 3. i 4. Uredbe br. 359/2011, Prilog I. toj uredbi preispituje u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svakih 12 mjeseci, pri čemu se po potrebi može produljiti razdoblje uvrštenja osobe ili subjekta u navedeni prilog ili izmijeniti odluka o tom uvrštenju. Mjere određene tužitelju stoga su doista vremenski ograničene (vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2017., Makhlouf/Vijeće, T-410/16, neobjavljenu, EU:T:2017:349, t. 123. i navedenu sudsku praksu).

68 Povrh toga, valja istaknuti da predmetne mjere ograničavanja ne dovode do oduzimanja tužiteljeve imovine kao imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima, nego do privremenog zamrzavanja. Te mjere stoga nisu sankcija i, osim toga, ne podrazumijevaju nikakve optužbe te vrste (vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2017., Makhlouf/Vijeće, T-410/16, neobjavljenu, EU:T:2017:349, t. 124. i navedenu sudsku praksu).

69 Naime, pobijana uredba, u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja, nije utvrđenje činjenice da je stvarno počinjeno kazneno djelo, već je donesena u okviru i za potrebe upravnog postupka koji je imao zaštitnu svrhu i čiji je jedini cilj bio omogućiti Vijeću da zajamči zaštitu civilnog stanovništva (vidjeti u tom smislu presudu od 18. svibnja 2017., Makhlouf/Vijeće, T-410/16, neobjavljenu, EU:T:2017:349, t. 125. i navedenu sudsku praksu).

70 Naposljetku, valja odbiti i tužiteljev argument prema kojem članak *The Intercepta*, s obzirom na to da dokumenti koji se navode u njemu nisu uloženi u spis ovog predmeta, treba odbaciti kao nedopušten jer, na temelju načela kontradiktornosti, sud može uzeti u obzir samo postupovne akte i dokumente s kojima su se stranke mogle upoznati i o kojima su se mogle očitovati. Naime, u tom je pogledu dovoljno istaknuti da je tužitelj imao priliku u svojoj replici iznijeti stajalište o dokazima koje je Vijeće podnijelo u Prilogu B.11, osobito o tom članku, čiju dokaznu vrijednost uostalom osporava.

71 Osim toga, treba istaknuti da se dvama priručnicima za korištenje softvera SIAM, od kojih je jedan sastavljen na perzijskom, a drugi na engleskom jeziku, moglo izravno pristupiti preko poveznice u članku *The Intercepta*, koja je navedena na stranici 3. spisa WK 307/2023 INIT koji je Vijeće podnijelo u prilogu odgovoru na tužbu B.11.

72 Stoga valja odbiti tužiteljeve prigovore koji se temelje na povredi članaka 47. i 48. Povelje i načela kontradiktornosti.

Dokazna vrijednost članka The Intercepta

73 Tužitelj prigovara da je članak *The Intercepta* samo novinska publikacija koja sadržava isključivo navode koji se ne mogu provjeriti te stoga nema nikakvu dokaznu snagu.

74 U tom pogledu, valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, aktivnost Suda i Općeg suda uređuje načelo slobodne ocjene dokaza te da je jedini kriterij ocjene vrijednosti podnesenih dokaza u njihovoj vjerodostojnosti. Osim toga, kako bi se ocijenila dokazna vrijednost neke isprave, treba provjeriti vjerodostojnost podatka koji ona sadržava i uzeti u obzir, osobito, tko je izdao ispravu, okolnosti njezina nastanka i tko je njezin adresat te razmotriti doima li se ona sadržajno smislenom i pouzdanom (vidjeti presudu od 31. svibnja 2018., Kaddour/Vijeće, T-461/16, EU:T:2018:316, t. 107. i navedenu sudsku praksu).

75 Ako u trećim zemljama ne postoje istražne ovlasti, ocjena tijela Unije treba u stvari biti zasnovana na izvorima informacija dostupnima javnosti, izvješćima, člancima iz tiska, izvješćima tajnih službi ili drugim sličnim izvorima informacija (presude od 14. ožujka 2018., Kim i dr./Vijeće i Komisija, T-533/15 i T-264/16, EU:T:2018:138, t. 107. i od 1. lipnja 2022., Prigozhin/Vijeće, T-723/20, neobjavljena, EU:T:2022:317, t. 59.).

76 Naime, bilo bi pretjerano i nerazmjerno zahtijevati od Vijeća da sâmo na terenu provodi istrage o istinitosti činjenica koje prenose brojni mediji (presuda od 25. siječnja 2017., Almaz-Antey Air and Space Defence/Vijeće, T-255/15, neobjavljena, EU:T:2017:25, t. 148.).

77 Novinski članci stoga se mogu koristiti kako bi se potkrijepilo postojanje određenih činjenica kada oni proizlaze iz više različitih izvora i kada su dovoljno konkretni, precizni i podudarni u pogledu činjenica koje su u njima opisane (vidjeti presudu od 11. rujna 2019., Topor-Gilka i WO Technopromexport/Vijeće, T-721/17 i T-722/17, neobjavljenu, EU:T:2019:579, t. 137. i navedenu sudsku praksu).

78 U ovom je slučaju Vijeće uvrstilo tužitelja u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 na temelju četiriju dokumenata iz spisa WK 307/2023 INIT koji se nalaze u prilogu odgovoru na tužbu B.11.

79 To su, kao prvo, članak *The Intercepta*; kao drugo, članak naslovljen „Hacker Leaks Manuals Showing How Iran Uses Mobile Networks to Track Protesters”, koji je 31. listopada 2022. objavila specijalizirana internetska stranica Commrisk; kao treće, članak naslovljen „Iran: New tactics for digital repression as protests continue”, koji je 17. studenoga 2022. objavljen na internetskim stranicama udruge ARTICLE 19, i, kao četvrto, članak naslovljen „Iran is using spyware to track citizens attending protests”, koji su 3. studenoga 2022. objavile internetske istraživačke novine *The Tech Monitor*.

80 Tužitelj tvrdi da Vijeće pobijanu uredbu, u dijelu u kojem se odnosi na njega, temelji samo na navodima iz članka *The Intercepta*, koji se sami temelje na tvrdnjama anonimne osobe.

81 Valja napomenuti da članak *The Intercepta* pokazuje da su autori tog članka, na temelju internih dokumenata iranskog mobilnog operatora, među ostalim razmjene poruka elektroničke pošte u kojoj su sudjelovali tužiteljevi rukovoditelji i dvaju priručnika za korištenje softvera pod nazivom SIAM, jednog na engleskom, a drugog na perzijskom jeziku, otkrili na koji su način iranska tijela posredstvom tužitelja uspostavila pozadinski sustav iranskih mobilnih mreža koji je iranskoj vladi omogućio zaobilaženje sustava enkripcije poziva, praćenje kretanja telefonskog korisnika, identificiranje svih telefona koji se nalaze na određenom mjestu, analiziranje svih kontakata telefonskog korisnika i prekidanje ili usporavanje internetske veze korisnika, a koji je korišten u svrhu represije i provođenja nadzora nad iranskim stanovništvom nakon smrti Mahse Amini 2022. Taj članak također objašnjava da se u priručniku za korištenje softvera SIAM sastavljenom na engleskom jeziku pojašnjava da „[s]vi telekomunikacijski operatori tužitelju moraju, u skladu s [njegovim] pravilima i propisima, omogućiti izravan pristup svojem sustavu radi istraživanja (*sic*) informacija korisnika i izmjene njihovih usluga preko mrežne usluge” te da on usto sadržava tehničke informacije o najsnažnijim naredbama koje softver SIAM upotrebljava za prikupljanje podataka o korisnicima izravno od iranskih mobilnih operatora.

82 Također valja napomenuti da su se autori članka *The Intercepta* obratili dvjema osobama koje su predstavljene kao stručnjaci.

83 U tom pogledu valja naglasiti da, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, prva osoba predstavljena kao stručnjak nije „netko koga nitko ne poznaje i za kojeg se čini da nema posebnu legitimnost”. Naime, iz spisa proizlazi da je ta prva osoba istraživač u CitizenLabu Canada, interdisciplinarnom laboratoriju na Sveučilištu u Torontu (Kanada) koji je specijaliziran za „istraživanje, razvoj, stratešku politiku na visokoj razini i preuzimanje pravnih obveza na sjecištu informacijskih i komunikacijskih tehnologija, ljudskih prava i globalne sigurnosti” te da je ona na taj način već bila predstavljena u članku koji su 1. veljače 2022. objavile renomirane novine *The Guardian*.

84 Isto tako, iz spisa proizlazi da se druga osoba predstavljena u članku *The Intercepta* kao stručnjak predstavlja kao direktor digitalnih prava i sigurnosti u MIAAN groupu, organizaciji sa sjedištem u Texasu (Sjedinjene Američke Države) koja „brani ljudska prava u Iranu” te da ju je u više navrata kao takvu predstavila međunarodna novinska agencija Reuters. Suprotno onomu što tvrdi tužitelj, sama okolnost da je „poznato da [je riječ o] javnoj osobi koja se otvoreno i bezrezervno suprotstavlja iranskoj vladi” ne čini nužno njezine izjave nerelevantnima zbog činjenice da nije neutralna i nepristrana.

85 U tom pogledu valja istaknuti da je iskustvo takve osobe, koja je specijalizirana u području zaštite ljudskih prava, konkretno digitalnih prava, i koju sâm tužitelj naziva protivnikom iranskog režima, relevantno za davanje korisnog mišljenja o načinu na koji bi se iranska tijela mogla koristiti sustavom kao što je onaj opisan u članku *The Intercepta* da bi povrijedila navedena prava.

86 Osim toga, važno je naglasiti da se u članku objavljenom na stranicama *The Intercepta* nisu samo iznosili obični navodi niti su se čak samo prenosila mišljenja stručnjaka, nego su u njemu izneseni navodi i mišljenja potkrijepljeni stavljanjem na raspolaganje priručnika za korištenje softvera SIAM sastavljenog na engleskom jeziku, kojem se u tom članku moglo izravno pristupiti u prozoru za prikaz, i drugog priručnika sastavljenog na perzijskom jeziku na kojem se nalazio tužiteljev logotip.

87 Usto, kad je riječ o drugim člancima u spisu WK 307/2023 INIT, valja istaknuti da su internetska stranica Commrisk, koja se opisuje kao „internetska stranica koja izvještava o rizicima s kojima se suočavaju pružatelji elektroničkih komunikacija i njihovi korisnici”, i *The Tech Monitor*, koji se određuje na način da mu je cilj pružati „informacije koje se temelje na podacima i mjerodavnim analizama vodećim poduzetnicima, predvodnicima digitalnih tehnologija i donositeljima politika u svijetu na koji utječe i koji nadahnjuje tehnologija”, mediji koji su specijalizirani u području telekomunikacija te da se udruga ARTICLE 19, sa sjedištem u Londonu (Ujedinjena Kraljevina), opisuje kao „međunarodna organizacija za promišljanje koja podupire pokret za slobodu izražavanja na lokalnoj i globalnoj razini kako bi se zajamčilo da su svi pojedinci svjesni moći svojeg glasa”, tako da ih treba smatrati relevantnim izvorima informacija u korištenju informacijskih i komunikacijskih tehnologija uz ostvarivanje temeljnih prava, a osobito prava na slobodu izražavanja.

88 Iako sva tri članka sa stranica Commrisk, ARTICLE 19 *The Tech Monitor* upućuju na članak *The Intercepta*, u članku sa stranice Commrisk također se navodi iskustvo njegova autora koji se, prema njegovim tvrdnjama, susreo s predstavnikom tehnološkog društva koji je pokušavao prodati Iranu softver s funkcionalnostima koje su „neuobičajeno slične” onima softvera SIAM i koji mu je voljno pružio informacije o toj prodaji.

89 Povrh toga, iz članka udruge ARTICLE 19 proizlazi da ona već više godina nadzire opseg kontrole interneta u Iranu te da je u izvješću naslovljenom „Iran Tightening the Net 2020” otkrila na koji način funkcionira internetska infrastruktura u toj zemlji i na koji način vlasti upravljaju tom infrastrukturom. Konkretno, prema tom članku, postoji centralizirani sustav koji omogućuje prekid internetske veze prilikom prosvjeda tijekom kojih se upravljanje internetom smatra pitanjem nacionalne sigurnosti. Udruga ARTICLE 19 otkrila je da tužitelj, pod nadležnošću Ministarstva komunikacija, koje u stvarnosti kontroliraju iranske obavještajne službe, primjenjuje opremu za nadzor i cenzuriranje na razini pružatelja pristupa internetu te nalaže prekide i druga ometanja internetske veze za Vrhovno državno vijeće sigurnosti. U članku udruge ARTICLE 19 također se navodi da iranska tijela primjenjuju tehnologije za onemogućivanje upotrebe alata pomoću kojih se može izbjeći cenzura interneta, kao što su virtualne privatne mreže (VPN), te prekide ili ozbiljna ometanja mobilne internetske veze kao strategije digitalne represije. Prekidi mobilne internetske veze tako se sve češće primjenjuju od studenoga 2019. Takvi su se prekidi osobito koristili tijekom regionalnih prosvjeda od 2021. do danas. Tako je navedeno da su mobilne internetske veze na mnogim mjestima bile onemogućene većinu vremena u danima nakon prosvjeda koji su uslijedili nakon smrti Mahse Amini. Ti su prekidi utjecali na najveće pružatelje usluge pristupa mobilnom internetu u zemlji, što se u zemlji u kojoj je mobilni internet glavni izvor pristupa internetu za stanovništvo nepovoljno odrazilo na taj pristup.

90 Iz prethodno navedenog prema tome proizlazi da navode iznesene u članku *The Intercepta* potvrđuju drugi dokazi iz spisa WK 307/2023 INIT te da stoga, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, Vijeće svoju odluku nije donijelo samo na temelju navoda iz tog članka. Slijedom navedenog, s obzirom na podudarnost različitih dokaza i prethodno navedene okolnosti njihova sastavljanja, ti su se navodi mogli valjano uzeti u obzir.

Osnovanost uvrštenja tužiteljeva naziva

91 Uvodno treba istaknuti da, iako tužitelj tvrdi da je Vijeće u ovom slučaju počinilo „očitu pogrešku u ocjeni činjenica”, treba smatrati da se argumentima koje iznosi u tom pogledu osporava materijalna točnost činjenica koje mu se stavljaju na teret. Naime, iz tužiteljeve argumentacije iznesene u potporu ovom tužbenom razlogu, navedene u točki 42. ove presude, proizlazi da on ne osporava to da činjenice koje mu se stavljaju na teret mogu biti obuhvaćene kriterijima za uvrštenje predviđenima u članku 3. stavcima 1. i 2. Uredbe br. 359/2011, nego stvarno postojanje navedenih činjenica.

92 U tom pogledu, iz sudske prakse navedene u točki 62. ove presude proizlazi da nadzor koji provodi sud Unije podrazumijeva provjeru činjenica navedenih u obrazloženju koje podupire odluku o donošenju mjera ograničavanja u pogledu subjekta i da ta provjera nije ograničena na ocjenu apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego obuhvaća i pitanje jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih za koji se smatra da je sam po sebi dovoljan da bi se na njemu temeljila ta odluka, dokazani.

93 Ocjenu osnovanosti tih razloga treba provesti tako da se dokazi i podaci ne ispitaju odvojeno, nego u kontekstu u kojem su smješteni. Naime, Vijeće je ispunilo obvezu u pogledu tereta dokazivanja ako je sudu Unije predočilo skup dovoljno konkretnih, preciznih i dosljednih indicija na temelju kojih se može dokazati postojanje dovoljne veze između osobe na koju se primjenjuje mjera ograničavanja i režima ili općenito situacija protiv kojih se bori (vidjeti u tom smislu presudu od 20. srpnja 2017., Badica i Kardiam/Vijeće, T-619/15, EU:T:2017:532, t. 99. i navedenu sudsku praksu).

94 S obzirom na ta razmatranja valja provjeriti je li Vijeće prilikom donošenja pobijanog akta moglo pravilno smatrati da se na tužitelja mogu primijeniti mjere ograničavanja.

95 U tom pogledu, kao prvo, kad je riječ o odredbama iranskog prava na koje se tužitelj poziva kako bi dokazao da mu na temelju zakona nije dopušteno da nadzire i kontrolira komunikacije korisnika iranskih mobilnih mreža, valja istaknuti da je, u skladu s člankom 25. Ustava Islamske Republike Irana, „[z]abranjeno pregledavanje i neisporučivanje pisama, snimanje i otkrivanje telefonskih razgovora, otkrivanje telegrafskih i teleprinterskih komunikacija, cenzuriranje, […] prisluškivanje i svaki oblik nadzora, osim kada je to u skladu sa zakonom”.

96 Člankom 582. iranskog Kaznenog zakonika određuje se:

„Državni službenik ili dužnosnik koji, u slučajevima koji nisu oni u kojima je to dopušteno zakonom, ostvari uvid u pisma ili telegrafsku ili telefonsku komunikaciju osoba ili zaplijeni, uništi, pregleda, snimi ili presretne takva pisma ili komunikaciju, ili otkrije njihov sadržaj bez odobrenja njihova vlasnika, kažnjava se kaznom zatvora u trajanju od jedne do tri godine ili novčanom kaznom u iznosu od šest do 18 milijuna iranskih rijala.”

97 Člankom 104. iranskog Zakonika o kaznenom postupku određuje se:

„Zabranjeno je nadzirati [presretati] telekomunikacije pojedinaca, osim u slučajevima u kojima je to povezano s unutarnjom ili vanjskom sigurnošću zemlje ili se smatra nužnim u svrhu istrage kaznenih djela navedenih u članku 302. točkama (a), (b), (c) i (d) ovog Zakonika. U tom se slučaju presretanje provodi uz odobrenje predsjednika pokrajinskog odjela Vrhovnog suda i određivanje trajanja i učestalosti presretanja. Presretanje telefonskih razgovora osoba i dužnosnika navedenih u članku 307. ovog Zakonika mora odobriti predsjednik Vrhovnog suda, a ta se ovlast ne može prenijeti na druge osobe."

98 Iz tih odredbi proizlazi da, iako je presretanje komunikacija načelno zabranjeno, ipak je zakonski moguće, osobito „u slučajevima u kojima je to povezano s unutarnjom ili vanjskom sigurnošću zemlje ili se smatra nužnim za [određena kaznena djela]" ili kada je „predmet povezan sa sigurnošću zemlje". U tom pogledu valja uostalom napomenuti da su slučajevi u kojima je presretanje telekomunikacija moguće na temelju zakona određeni vrlo široko.

99 Usto, valja istaknuti da tužiteljeva teza ujedno proturječi priručniku za korištenje softvera SIAM sastavljenom na engleskom jeziku, čiju autentičnost tužitelj uostalom ne osporava, a u kojem je navedeno da „[s]vi telekomunikacijski operatori tužitelju moraju, u skladu s [njegovim] pravilima i propisima, omogućiti izravan pristup svojem sustavu radi ispitivanja (*sic*) informacija korisnika i izmjene njihovih usluga putem mrežne usluge".

100 Kao drugo, kad je riječ o tome da tužitelj navodno nema tehničke mogućnosti za provođenje operacija nadzora i kontrole nad korisnicima iranskih mobilnih mreža, valja utvrditi da to nije tako.

101 Tako je važno naglasiti da tužitelj ne osporava postojanje softvera SIAM ni naredbi „Force2GNumber", „LocationCustomerList", „GetCDR", „GetIPDR" i „ApplySusplp" ili sustava „Legal Intercept" (LI), „Control Illegal Devices" (CID), „SHAHKAR" i „SHAMSA". Tužitelj ne osporava ni činjenicu da se koristi softverom SIAM i navedenim sustavima. Tužitelj ne osporava ni autentičnost razmjene poruka elektroničke pošte između njegovih rukovoditelja i iranskog mobilnog operatora navedenog u članku *The Intercepta*, niti autentičnost priručnika za korištenje softvera SIAM, od kojih je jedan sastavljen na engleskom, a drugi na perzijskom jeziku.

102 Naime, tužitelj samo tvrdi da, s jedne strane, korištenje tih naredbi ili ne proizvodi učinak koji je opisalo Vijeće ili ima legitiman cilj te da su, s druge strane, sustavi „Legal Intercept" (LI), „Control Illegal Devices" (CID), „SHAHKAR" i „SHAMSA" uobičajeni u većini država.

103 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je u priručniku za korištenje softverom SIAM sastavljenom na engleskom jeziku navedeno da „[s]vi telekomunikacijski operatori tužitelju moraju, u skladu s [njegovim] pravilima i propisima, omogućiti izravan pristup svojem sustavu radi ispitivanja (*sic*) informacija korisnika i izmjene njihovih usluga putem mrežne usluge".

104 Usto valja istaknuti da je u uvodu priručnika za korištenje softverom SIAM sastavljenog na perzijskom jeziku, prema prijevodu na francuski jezik koji je dostavilo Vijeće, navedeno da je svrha tog softvera „uspostaviti centralizirani, jedinstveni i objedinjeni sustav za postavljanje upita različitim poslužiteljima" i „omogućiti upravljanje komunikacijama i postupcima korisnika i kontrolu nad tim komunikacijama i postupcima".

105 Povrh toga, u dijelu „Načela komunikacije” tog priručnika navedeno je da su „ulazni parametri informacije koje softver SIAM šalje u pogledu svake metode (funkcije) upita operatoru i [da] su izlazni parametri podaci odgovora na upit (i redoslijed njihove klasifikacije) [te da] operatori moraju SIAM-u poslati odgovor svake funkcije kojoj je podnesen zahtjev točno prema redoslijedu i strukturi opisanima u dijelu koji se odnosi na izlazne parametre navedene funkcije”.

106 Usto, u istom je priručniku pojašnjeno da su operatori obvezni „odgovoriti na upit softvera SIAM u svakom trenutku (24 sata, sedam dana u tjednu)” i pobrinuti se da je „osigurana sva potrebna računalna i programska oprema, oprema za mrežnu komunikaciju i sigurnosna oprema, na primjer ona za zalihost podataka (Redundancy), podjelu opterećenja (Road Balancing) ili vatrozid (Firewall) te sve ostalo što je potrebno”.

107 Iz tih utvrđenja proizlazi da se naredbe softvera SIAM upućuju svim iranskim mobilnim operatorima i da su oni obvezni odgovoriti na njih u svakom trenutku na način na koji je to propisano.

108 S obzirom na ta utvrđenja valja ocijeniti tužiteljeve argumente koji se odnose na naredbe softvera SIAM i sustave „Legal Intercept” (LI), „Control Illegal Devices” (CID), „SHAHKAR” i „SHAMSA”.

109 Tako tužitelj tvrdi, kad je riječ o naredbi „LocationCustomerList”, da ona ne omogućuje da se s preciznošću prati određeni korisnik mobilne mreže jer omogućuje samo otkrivanje korisnika mobilne mreže u području od 200 metara do 2 kilometra oko bazne stanice GSM mreže. Međutim, treba utvrditi da tužitelj priznaje da ta naredba omogućuje otkrivanje svih korisnika mobilne mreže koji se nalaze na određenom zemljopisnom području, čak i ako je ono približno određeno. To uostalom jasno proizlazi iz opisa te naredbe u priručniku za korištenje softverom SIAM sastavljenom na engleskom jeziku, u kojem je navedeno da „bi ta funkcija, koja prima lokacijski parametar, trebala dostaviti popis telefonskih brojeva koji se nalaze na toj lokaciji”. Usto, valja istaknuti da iz priručnika sastavljenog na perzijskom jeziku proizlazi da naredba „IdentitySearch” operatorima nalaže da rezultate pošalju u obliku „tablice” u kojoj se za fizičke osobe navode telefonski broj, ime, prezime, ime oca, broj rodnog lista, datum rođenja, poštanski broj, državljanstvo, broj putovnice, poštanske adrese, način plaćanja (pretplata/naknadno plaćanje), vrsta povezivanja (SIM kartica ili drugo), datum dodjele, IP adresa te geografska dužina i širina adrese.

110 Kad je riječ o naredbi „Force2GNumber”, tužitelj tvrdi da, suprotno tvrdnjama Vijeća, ta naredba ne povećava rizik od neovlaštenog pristupa komunikacijama. Međutim, kao što to pravilno napominje Vijeće, okolnost da ta naredba ne povećava rizik od neovlaštenog pristupa, pod pretpostavkom da se dokaže, ne dovodi u pitanje utvrđenje da je učinak takve naredbe, kojom se želi postići da telefon prisilno koristi 2G mrežu umjesto novijih 3G i 4G mreža, nemogućnost gledanja i dijeljenja videosadržaja s tog telefona.

111 Kad je riječ o naredbama „GetCDR” i „GetIPDR”, tužitelj tvrdi da prva od njih služi za pregledavanje povijesti na telefonu, a druga za dobivanje IP adrese uređaja u kojima je aktivirana određena SIM kartica. Prema tužiteljevim tvrdnjama, te funkcije služe isključivo za odgovaranje na zahtjeve iz sudskih istraga te čine ključne alate koji su na raspolaganju sudovima, o čemu svjedoče sudski nalozi i policijski dopisi priloženi replici. Međutim, s jedne strane, valja istaknuti da tužitelj ne pruža nijedan dokaz koji bi mogao dokazati da se ta naredba može koristiti samo za slanje odgovora na legitimne zahtjeve iranskih sudova i policijskih tijela. S druge strane, kao što je to već istaknuto u točki 98. ove presude, slučajevi u kojima je presretanje telekomunikacija moguće na temelju zakona određeni su vrlo široko.

112 Kad je riječ o naredbama „ApplySusp” i „ApplySuspIP”, tužitelj tvrdi da one omogućuju stavljanje izvan uporabe SIM kartica čiji su korisnici prijavili njihov gubitak ili krađu ili koje pripadaju osobama koje se proglašene mrtvima. Tužitelj naglašava da je ta mogućnost sasvim uobičajena i usporediva s mogućnostima regulatornih tijela drugih država kao što je Njemačka. U tom pogledu valja istaknuti da iz izvješća naslovljenog „Iran: vladine sposobnosti nadzora i kontrola koju provodi, uključujući cenzuru medija i nadzor nad korištenjem interneta”, koje je 16. siječnja 2015. objavio Kanadski odbor za useljeništvo i izbjeglice (Prilog B.8), izvješća o događanjima u Iranu u studenome 2019. i prekidima internetske veze koje je 16. studenoga 2020. objavio Amnesty International (Prilog B.10), kao i iz izvješća koje je 8. prosinca 2022. objavila novinska agencija Human Rights Activists News Agency (HRANA), koje sadržava pregled statističkih podataka, analizu i sažeti pregled prvih 82 dana prosvjeda i u kojem se navodi procijenjeni broj smrtnih slučajeva i uhićenja (Prilog B.3), i izvješća iz 2022. o slobodi interneta u Iranu koje je objavila organizacija Freedom House (Prilog B.6) proizlazi da je kontekst u Iranu takav da civilno stanovništvo uobičajeno prosvjeduje protiv režima te je sustavno izloženo represiji tijela te zemlje koja se među ostalim provodi sredstvima za nadzor nad internetom. U tim se okolnostima ne može isključiti, kao što to napominje Vijeće, da iranska tijela naredbe prvotno koncipirane u „zakonite” svrhe, kao što su „ApplySusp” i „ApplySuspIP”, zlouporabljuju i upotrebljavaju u represivne svrhe.

113 Kad je riječ o funkcionalnim sastavnicama iranskog sustava za presretanje komunikacija, tužitelj pojašnjava da je sustav „SHAHKAR” samo mreža za provjeru identiteta korisnika komunikacija u trenutku u kojem mu se dodjeljuje SIM kartica, čija je svrha sprečavanje prijevara. Prema tužiteljevim tvrdnjama, taj sustav prikuplja informacije o pojedincima kojima pripada svaka SIM kartica ili fiksna linija i stvara bazu podataka koji se koriste za borbu protiv prijevara, uznemiravanja i drugih sličnih deliktnih radnji. Međutim, valja istaknuti da tužitelj također objašnjava da taj sustav među ostalim omogućuje iranskim mobilnim operatorima da provjere identitet korisnika komunikacijskih usluga. Kao što je to utvrđeno u točki 107. ove presude, naredbe softvera SIAM upućuju se pak svim iranskim mobilnim operatorima te su oni obvezni na njih odgovoriti u svakom trenutku na način na koji je to propisano te omogućiti softveru SIAM trajni pristup podacima o korisnicima kojima raspolažu. Iz toga slijedi da se na temelju objašnjenja koje je iznio tužitelj ne može odbaciti tvrdnja Vijeća da sustav „SHAHKAR” čini funkcionalnu sastavnicu sustava iranskih tijela za presretanje komunikacija.

114 Kad je riječ o sustavu „SHAMSA”, tužitelj osporava da je taj sustav „sučelje za prikupljanje glasovnih podataka i skupnih SMS poruka (CDR) i podataka o IP-u (IPDR)”, kao što to tvrdi Vijeće. Prema tužiteljevim tvrdnjama, riječ je samo o „komunikacijskoj mreži ili kanalu između [njega] i [mobilnih] operatora preko kojeg se omogućuje interakcija tih operatora unošenjem kodova i naredbi”. Međutim, također s obzirom na, s jedne strane, utvrđenje iz točke 107. ove presude prema kojem se naredbe softvera SIAM upućuju svim iranskim mobilnim operatorima i prema kojem su oni obvezni na njih odgovoriti u svakom trenutku na način na koji je to propisano te s obzirom na to da se, s druge strane, u sadržaju priručnika za korištenje softverom SIAM sastavljenog na perzijskom jeziku, prema prijevodu na francuski jezik koji je dostavilo Vijeće, navodi naredba za prijenos SMS poruka na telefonski broj, objašnjenje koje je iznio tužitelj nije uvjerljivo.

115 Kad je riječ o sustavu „CID”, tužitelj tvrdi da on omogućuje povezivanje broja uređaja, broja mobilnog telefona i broja SIM kartice. Taj sustav služi samo za utvrđivanje i nadzor zakonitosti uvoza u Iran mobilnih telefona i elektroničkih uređaja s kojima se može koristiti SIM kartica kako bi se te informacije zatim proslijedile telekomunikacijskim operatorima. Još jednom valja podsjetiti na to da je, izvan okvira isticanog legitimnog cilja tog sustava, utvrđeno da su iranski

mobilni operatori obvezni omogućiti tužitelju, preko softvera SIAM, trajni pristup informacijama kojima raspolažu o svojim korisnicima, tako da tužitelj može na taj način pristupiti podacima koje prikuplja sustav „CID”.

116 Naposljetku, kad je riječ o sustavu „LI”, tužitelj priznaje da je riječ o sigurnosnom sustavu koji omogućuje da se mrežnom operatoru pošalje zahtjev da prikuplja presretnute komunikacije pojedinaca ili organizacija i šalje ih sigurnosnim snagama. Tužitelj naglašava da je taj sustav strogo uređen primjenjivim odredbama iranskog prava. Međutim, kao što je to utvrđeno u točki 98. ove presude, iz odredbi iranskog prava na koje se poziva sâm tužitelj proizlazi da su slučajevi u kojima su presretanja telekomunikacija moguća na temelju zakona vrlo široko određeni.

117 S obzirom na razmatranja iznesena u točkama 95. do 115. ove presude, valja smatrati da je Vijeće Općem sudu predočilo skup dovoljno konkretnih, preciznih i dosljednih indicija na temelju kojih se može utvrditi postojanje dovoljne veze između tužitelja i situacije protiv koje se u ovom slučaju bori, odnosno represije koju iranska tijela provode nad mirnim prosvjednicima, novinarima, borcima za ljudska prava, studentima i drugim osobama koje zagovaraju svoja legitimna prava.

118 Stoga treba odbiti tužiteljeve prigovore koji se temelje na materijalnoj netočnosti činjenica.

119 Iz toga slijedi da treći tužbeni razlog treba u cijelosti odbiti kao neosnovan.

Četvrti tužbeni razlog, koji se temelji na povredi načela proporcionalnosti

120 Tužitelj tvrdi da su mjere ograničavanja koje se na njega primjenjuju zbog njegova uvrštenja u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 protivne načelu proporcionalnosti.

121 U tom smislu, kao prvo, tužitelj tvrdi da su „međunarodne sankcije” koje su u prošlosti poduzete protiv Irana dovele do zadržavanja alata koji su mu od osobite koristi, od kojih se jedan upotrebljava za izbjegavanje preklapanja iranskih frekvencija s frekvencijama susjednih država, a drugi, *Location Based System*, za precizno lociranje povezanih uređaja. Usto, sankcije koje se sada primjenjuju na Iran tužitelju onemogućuju izvršavanje njegove uloge regulatora frekvencija i osiguranje dobrog funkcioniranja nacionalne telekomunikacijske mreže.

122 Kao drugo, tužitelj tvrdi da mu „sankcije” onemogućuju da bude član organizacije Global System for Mobile Communications Association (GSMA) i da se stoga ne može koristiti registrom GSMA-a kako bi spriječio popravljanje krivotvorenih i nezakonitih uređaja. To ima više štetnih posljedica, među kojima je nemogućnost učinkovite borbe protiv prijevara u Iranu, stvaranje paralelnog tržišta ukradenih telefonskih uređaja ili pak nemogućnost povrata ukradenih telefonskih uređaja njihovim vlasnicima.

123 Vijeće osporava tužiteljevu argumentaciju.

124 Valja podsjetiti na to da je, na temelju načela proporcionalnosti, koje je jedno od općih načela prava Unije, zakonitost zabrane gospodarske djelatnosti uvjetovana time da su mjere zabrane prikladne i nužne za postizanje ciljeva kojima propis o kojem je riječ legitimno teži, s time da, ako postoji mogućnost izbora između više prikladnih mjera, valja primijeniti onu koja je manje ograničavajuća, a uzrokovane nepovoljnosti ne smiju biti neproporcionalne u odnosu na ciljeve koje se želi postići (vidjeti presudu od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 179. i navedenu sudsku praksu).

125 Povrh toga, iako je poštovanje temeljnih prava uvjet zakonitosti akata Unije, iz ustaljene sudske prakse proizlazi da ta temeljna prava u pravu Unije ne uživaju apsolutnu zaštitu, nego ih treba uzeti u obzir ovisno o njihovoj funkciji u društvu. Slijedom toga, moguće je uvesti ograničenja u ostvarivanju tih prava, pod uvjetom da ta ograničenja stvarno odgovaraju ciljevima u općem interesu koje je postavila Unije te da, s obzirom na cilj koji se želi postići, ne predstavljaju neproporcionalno i neprihvatljivo miješanje kojim se krši sama bit zajamčenih prava (vidjeti presudu od 13. rujna 2013., Makhlouf/Vijeće, T-383/11, EU:T:2013:431, t. 97. i navedenu sudsku praksu i presudu od 16. siječnja 2019., Haswani/Vijeće, T-477/17, neobjavljenu, EU:T:2019:7, t. 74.).

126 U ovom slučaju treba naglasiti da tužitelj ne iznosi nijedan argument koji bi mogao dokazao da se mjerama ograničavanja predviđenima Uredbom br. 359/2011 koje se na njega primjenjuju slijedom donošenja pobijane uredbe ne nastoji postići legitiman cilj ili da nisu nužne ni prikladne za postizanje tog cilja. On samo naime tvrdi, u bitnome, da su međunarodne sankcije koje su se primjenjivale na Iran u prošlosti imale nepovoljne posljedice na njegove mogućnosti da izvršava svoje zadaće a da pritom ne uspostavlja nužnu povezanost s mjerama predviđenima Uredbom br. 359/2011.

127 U svakom slučaju, valja istaknuti da je jedan od ciljeva Uredbe br. 359/2011, kao što to u biti proizlazi iz njezinih uvodnih izjava 1. i 2., izvršavanje pritiska, zamrzavanjem njihovih financijskih sredstava i gospodarskih izvora, na određene osobe i subjekte koje su odgovorne za nalaganje ili provođenje teških povreda ljudskih prava u Iranu represijom nad mirnim prosvjednicima, novinarima, borcima za ljudska prava, studentima ili drugim osobama koje otvoreno govore u obranu svojih legitimnih prava, uključujući pravo na slobodu izražavanja.

128 Treba utvrditi da takav cilj odgovara legitimnom cilju zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP), odnosno cilju učvršćivanja i podrške demokraciji, vladavini prava, ljudskim pravima i načelima međunarodnog prava, navedenom u članku 21. stavku 2. točki (b) UEU-a.

129 Usto, mjere ograničavanja predviđene Uredbom br. 359/2011 ne mogu se smatrati neprikladnima s obzirom na ključnu ulogu koju tužitelj ima u izvršavanju zahtjeva iranske vlade za filtriranje internetskog sadržaja pomoću špijunskog softvera SIAM, kako ona proizlazi iz ispitivanja trećeg tužbenog razloga.

130 Štoviše, te mjere treba smatrati nužnima s obzirom na to da, kao što to pravilno ističe Vijeće, nije dokazano da bi druge, manje ograničavajuće mjere, kao što je sustav prethodnog odobrenja ili obveza naknadnog obrazloženja korištenja isplaćenih sredstava omogućile da se na jednako učinkovit način postigne željeni cilj.

131 Stoga četvrti tužbeni razlog treba odbiti kao neosnovan.

Prvi tužbeni razlog, koji se u bitnome temelji na zlouporabi ovlasti

132 Tužitelj tvrdi da su pobijanom uredbom, iako se ne osporava da je Vijeće bilo nadležno za njezino donošenje, prekoračene ovlasti Vijeća u dijelu u kojem se ona odnosi na njega. Prema njegovu mišljenju, to prekoračenje ovlasti proizlazi iz činjenice da je pravi razlog zbog kojeg je Vijeće uvrstilo njegov naziv u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 bio naštetiti iranskoj državi.

133 Prema tome, Vijeće nije sankcioniralo tužitelja zbog njegova djelovanja, kao što je to pogrešno navedeno u pobijanoj uredbi, nego samo zbog njegove javnopravne prirode koja proizlazi iz njegove pripadnosti Ministarstvu komunikacija, kao i u bilo kojoj drugoj zemlji. Primjenom mjera ograničavanja predviđenih Uredbom br. 359/2011 na tužitelja Vijeće je imalo namjeru sankcionirati njegovu pripadnost tom ministarstvu i tako onemogućiti djelovanje iranske vlasti.

134 Prema tužiteljevu mišljenju, u skladu sa sudskom praksom, iako pravni položaj osobe na koju se primjenjuju mjere ograničavanja ili njezina pravna ili gospodarska veza s vladom zemlje može činiti indiciju koja bi mogla izazvati sumnje Vijeća, to samo po sebi ne može opravdati donošenje takvih mjera.

135 Identitet drugih osoba koje se nalaze na popisu u Prilogu I. Uredbi br. 359/2011 također svjedoči o pretjeranosti mjere uvrštenja tužitelja u navedeni prilog.

136 Tužitelj usto ističe mimikriju mjera ograničavanja koje je donijelo Vijeće i sankcija koje je odredio Office of Foreign Assets Control, što pokazuje političku netrpeljivost prema Islamskoj Republici Iranu.

137 Vijeće osporava tužiteljevu argumentaciju.

138 Valja podsjetiti na to da je, prema sudskoj praksi Suda, u donošenju akta počinjena zloporaba ovlasti samo ako na temelju objektivnih, relevantnih i usklađenih indicija proizlazi da je donesen u isključivom ili barem odlučujućem cilju ostvarenja drugih svrha od onih na koje se poziva ili radi zaobilaženja postupka koji je Ugovorom posebno predviđen za postupanje u okolnostima slučaja (vidjeti presudu od 31. siječnja 2019., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, C-225/17 P, EU:C:2019:82, t. 115. i navedenu sudsku praksu).

139 U ovom slučaju tužitelj tvrdi da je Vijeće uvrstilo njegov naziv u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 samo zbog njegove javnopravne prirode koja proizlazi iz pripadnosti Ministarstvu komunikacija, a ne zbog njegova vlastita djelovanja.

140 Međutim, iz ispitivanja drugog tužbenog razloga (vidjeti točke 25. do 34. ove presude) proizlazi da razlog za uvrštenje njegova naziva u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 pobijanom uredbom nije bila samo njegova pripadnost Ministarstvu komunikacija, nego u prvom redu činjenica da je izvršavao zahtjeve iranske vlade za filtriranje internetskog sadržaja pomoću špijunskog softvera SIAM i, konkretno, da je upotrebljavao svoju mogućnost kontrole pristupa internetu i mobilnih telefona kako bi pratio prosvjednike i stvorio detaljan prikaz aktivnosti disidenata i prosvjednika, koji su vlasti tijekom prosvjeda 2022. nakon smrti Mahse Amini svojevoljno koristile.

141 Usto, iz ispitivanja trećeg tužbenog razloga proizlazi da su se razlozi kojima Vijeće opravdava uvrštenje tužiteljeva naziva u Prilog I. Uredbi br. 359/2011 pobijanom uredbom temeljili na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi.

142 Osim toga, tužitelj ne obrazlaže zbog čega su imena drugih osoba u Prilogu I. Uredbi br. 359/2011 u pogledu kojih sam pojašnjava da se o njima ne želi izjašnjavati ili činjenica da su tijela Sjedinjenih Američkih Država također odlučila donijeti mjere ograničavanja u odnosu na njega relevantni za dokazivanje da je Vijeće u ovom slučaju zlouporabilo ovlasti u smislu sudske prakse navedene u točki 138. ove presude.

143 Stoga prvi tužbeni razlog treba odbiti kao neosnovan i, posljedično, tužbu odbiti u cijelosti.

Troškovi

144 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. U ovom slučaju, budući da nije uspio u postupku, tužitelju valja naložiti snošenje vlastitih troškova i troškova Vijeća, u skladu sa zahtjevom Vijeća.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (šesto vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. Tužba se odbija.

2. Communications Regulatory Authorityju (CRA) nalaže se snošenje troškova.

Costeira Kancheva Öberg

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 16. listopada 2024.

Potpisi